

*Załącznik do Uchwały nr 341/2019
Zarządu Banku Spółdzielczego w Głownie
z dnia 12.07.2019 roku*

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

**Banku Spółdzielczego w Głownie
według stanu na 31 grudnia 2018 roku**

I. Podmioty objęte informacją

1. **Bank Spółdzielczy w Głownie** z siedzibą w Głownie przy ul. Młynarskiej 5/13 wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Łódź Śródmieście, XX wydział gospodarczy pod numerem KRS 0000011095, REGON 000502612, NIP 7330002276, zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej, dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2018 roku.
2. Niniejsze Ujawnienie stanowi realizację „Zasad polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Głownie” przyjętych uchwałą Zarządu Banku Nr 264/2019 z dnia 08.05.2019 r., zatwierdzonych uchwałą Rady Nadzorczej Banku Nr 22/2019 z dnia 21.05.2019 r..
3. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym.
4. Bank nie skorzystał z możliwości odstąpienia od ujawniania jakichkolwiek informacji, które uznałby za nieistotne, poufne lub zastrzeżone.
5. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszym dokumencie są dane zawarte w:
 - 1) Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Głownie,
 - 2) Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Głownie za 2018 rok,
 - 3) Sprawozdaniu Niezależnego Biegłego Rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za 2018 rok.
6. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.
7. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe za 2018 rok odbyło się 29.05.2019 roku.
8. W 2018 roku Bank prowadził działalność wyłącznie w siedzibie Banku – Głowno ul. Młynarska 5/13. Bank nie posiadał Oddziałów / Filii.
9. Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem Banku internetowego.
10. Bank zrzeszony jest w Spółdzielczej Grupie Bankowej – SGB Bank SA.
11. Bank jest również uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

12. Bankiem zarządza 3-osobowy Zarząd:
- 1) Prezes Zarządu,
 - 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych,
 - 3) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych, Gł. księgowy.
13. Funkcje kontrolne sprawuje Rada Nadzorcza, w skład której wchodzi 7 osób.
14. Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania w tys. zł</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Kantor Wymiany Walut sp. z o. o.	50,00	Skup sprzedaż walut	Nie pomniejsza fundusze własne Banku

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

A. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

I. Ryzyko kredytowe (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4 % (do wyliczenia wskaźnika Bank uwzględnia kredyty sektora finansowego, niefinansowego oraz JST wg. wartości bilansowej brutto),
- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora finansowego, niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 % (do wyliczenia wskaźnika Bank uwzględnia kredyty zagrożone wg. wartości bilansowej brutto),
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;

- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 65 % ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone;
- 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 330 % uznanego kapitału;
- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacje i aktualizacje zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 5 % wszystkich kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza następujących poziomów:

<i>Warunki</i>			<i>Maksymalny poziom DfI nie więcej niż</i>
<i>dochód netto wnioskodawcy PWP – przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw</i>	<i>okres kredytowania</i>	<i>miejsce zamieszkania</i> -wieś -małe miasto <= 50 tys. -duże miasto > 50 tys.	
dochód ≤ PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	60%
		małe miasto	55%
		duże miasto	50%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	55%
		małe miasto	50%
		duże miasto	45%
	okres > 5 lat	wieś	50%
		małe miasto	45%
		duże miasto	40%
dochód > PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	75%
		małe miasto	70%
		duże miasto	65%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	70%
		małe miasto	65%
		duże miasto	60%
	okres > 5 lat	wieś	65%
		małe miasto	60%
		duże miasto	55%

- 2) stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej,
 - d) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - e) wskaźniki wymienione w lit. a-d ulegają obniżeniu o 5 p.p. jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 20 lat;
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników;

- b) zlecenie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 15 % i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacje i aktualizacje zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału kredytów detalicznych zagrożonych na poziomie nie wyższym od 5 % wszystkich kredytów detalicznych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 12 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza poziomów pokazanych w tabeli powyżej.

2. Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;

- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3. Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- 2) realizowanie strategii finansowania, tzn.:
 - a) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75 % pasywów ogółem;
 - b) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
 - c) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
 - d) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
 - e) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;

- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 40 % annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 15 % annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 2 % sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),

- b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5. Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2 % funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6. Ryzyko kapitałowe

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,875 %;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,875%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 9,375 %;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 91%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,79%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 85% kapitału Tier I;

- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni- cel w sytuacji spadku funduszu udziałowego na tyle, że 5% funduszu udziałowego będzie mniejsze niż 50 tys. zł (maksymalna kwota udziałów jednego udziałowca wynikająca z zapisów statutowych);
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 50% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3), 4) i 5);
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7. Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

B. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych,
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Zespół handlowy ds. kredytowych,
 - b) Zespół handlowy ds. operacyjno-rachunkowych,
 - c) Zespół ds. organizacyjno-administracyjnych,
 - d) Zespół finansowo-księgowy i rozliczeń dewizowych,
 - e) Zespół obsługi informatycznej,
 - f) Zespół ds. kasowo-skarbcowych,
 - g) Stanowisko sprawozdawczości.
- 2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Stanowisko ds. analiz ryzyka,
 - b) Zespół ds. monitoringu, restrukturyzacji i windykacji,
 - c) Stanowisko ds. zgodności.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

C. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (...) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku,
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity wewnętrzne:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem (do wyliczenia wskaźnika Bank uwzględnia kredyty sektora finansowego, niefinansowego oraz JST)	Max 4%
Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora finansowego, niefinansowego i JST	Min 33 %
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone	Max 65 %
Udział ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym ogółem	Max 35 %
Portfel kredytowy dla MSP	Maksymalny udział w portfelu kredytowym 33%
Portfel kredytowy dla Osób prywatnych	Maksymalny udział w portfelu kredytowym 60%
Portfel kredytowy dla Przedsiębiorców indywidualnych	Maksymalny udział w portfelu kredytowym 22%
Kredyty w rachunku bieżącym	Maksymalny udział w portfelu kredytowym 16 %
Kredyty obrotowe	Maksymalny udział w portfelu kredytowym 17 %
Kredyty inwestycyjne	Maksymalny udział w portfelu kredytowym 37 %
<i>Limity koncentracji wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych:</i>	
Zaangażowanie w jeden podmiot lub podmioty powiązane	Maksymalnie 20% uznanego kapitału
Zaangażowanie wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	Maksymalnie 10 % kapitału podstawowego Tier I
Limit łącznej kwoty dużych ekspozycji	Max 330 % uznanego kapitału
Limit łącznej kwoty dużych ekspozycji	Max 380 % uznanego kapitału
<i>Limity koncentracji w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami</i>	
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;	Max 95 % uznanego kapitału
przetwórstwo przemysłowe;	Max 75 % uznanego kapitału
budownictwo	Max 50 % uznanego kapitału
handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (...)	Max 40 % uznanego kapitału

działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Max 60 % uznanego kapitału
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Max 40 % uznanego kapitału
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Max 85 % uznanego kapitału
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Max 65 % uznanego kapitału
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Max 35 % uznanego kapitału
<i>Limity koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia</i>	
Zastaw rejestrowy	Max 55 % uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	Max 300 % uznanego kapitału
Hipoteka pozostała	Max 380 % uznanego kapitału
Inne, które nie są indywidualnie limitowane	Max 260 % uznanego kapitału
<i>Limity DEK</i>	
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 12%
Udział kredytów detalicznych zagrożonych w kredytach detalicznych ogółem	Max 5%
kredyty gotówkowe	Max 97% portfela DEK
limity w ror (kredyty odnawialne i debety)	Max 10 % portfela DEK
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	Max 3 % portfela DEK
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych niezabezpieczonych	Max 2 % portfela DEK
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych o zmiennych stopach procentowych ustalanych w oparciu o rynkowe stopy procentowe	Max 50 % portfela DEK
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem wyższego ryzyka kredytowego	Max 35 % portfela DEK
<i>Limity EKZH</i>	
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 80 %
Udział kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie w kredytach zabezpieczonych hipotecznie	Max 5 %
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, udzielonych na pozostałe cele	Max 50 % portfela EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	Max 85% portfela EKZH
Udział ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest	Max 65 % portfela EKZH

nieruchomość mieszkalna	
Udział ekspozycji kredytowych wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	Max 48 % portfela EKZH
Udział ekspozycji kredytowych wobec rolników zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	Max 7 % portfela EKZH
Udział ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	Max 28 % portfela EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat a krótszy niż 20 lat	Max 75 % portfela EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży budowlanej lub z branży obsługującej rynek nieruchomości	Max 20 % portfela EKZH
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	Max 2% portfela EKZH

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce,
- b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,

w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity wewnętrzne:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
rotacja kadr w kwartale (stosunek liczby zatrudnianych do zwalnianych pracowników w kwartale)	Min 100%
odejścia pracowników na własną prośbę w skali kwartalu (stosunek odejść na własną prośbę w ogólnej liczbie pracowników odchodzących i zwalnianych)	Max 50%
otwarte sprawy, w których Bank jest stroną pozwaną (liczba w kwartale)	Max 2szt
dostępność bankomatów (ilość bankomatów niedostępnych w ogólnej liczbie wszystkich bankomatów dostępnych w Banku, w skali kwartalu)	Max 50%
dostępność bankowości elektronicznej (stosunek niedostępności bankowości elektronicznej do czasu jej koniecznego dostępu, w skali kwartalu)	Max 3%
zagrożenia ze strony złośliwego oprogramowania (dotyczy wszelkich aplikacji, programów, skryptów mających szkodliwe, przestępcze lub szkodliwe działanie,	Max 7 szt
liczba złożonych przez Klientów Banku skarg i reklamacji	Max 15 szt
kwota niedoborów kasowych	Max 1.000 zł
dostępność EuroBankNet- głównego systemu informatycznego(liczba godzin niedostępności kluczowego systemu informatycznego w kwartale do liczby godzin koniecznego dostępu)	Max 3%
oszustwa wewnętrzne	Max 10.000
oszustwa zewnętrzne	Max 10.000
zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Max 10.000
klienci, produkty i praktyki operacyjne	Max 10.000
szkody związane z aktywami rzeczowymi	Max 10.000
zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Max 10.000
wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Max 10.000

3) **Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)**

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzeżenia,

- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity wewnętrzne:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Udział depozytów podmiotów niefinansowych w pasywach ogółem	Min 75 %
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi M2	Min 1
Wskaźnik LCR	Min 100 %
Wskaźnik NSFR	Min 111 %
Limit luki niedopasowania do 1 m-ca	Min 1
Limit luki niedopasowania do 3 m-cy	Min 1
Limit luki niedopasowania do 6 m-cy	Min 1
Limit luki niedopasowania do 12 m-cy	Min 1
Limit luki niedopasowania powyżej 1 roku	Max 1
Limit luki niedopasowania powyżej 2 lat	Max 1
Limit luki niedopasowania powyżej 5 lat	Max 1
Limit luki niedopasowania powyżej 10 lat	Max 1
Limit luki niedopasowania powyżej 20 lat	Max 1
Wskaźnik globalnej luki płynności	Min 1
Udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	Max 15 %
Udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	Max 15 %;
Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Min 105%
Aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne	Min 100%;

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - Lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity wewnętrzne:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	Max 40 %
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	Max 15 %
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku	Max 2 %
Udział kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 2 %

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczanie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity wewnętrzne:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
całkowita pozycja walutowa	maksymalnie 2% funduszy własnych
otwarta indywidualna pozycja walutowa netto w odniesieniu do EUR	maksymalnie 0,5 % funduszy własnych
otwarta indywidualna pozycja walutowa netto w odniesieniu do USD	maksymalnie 0,5 % funduszy własnych
otwarta indywidualna pozycja walutowa netto w odniesieniu do GBP	maksymalnie 1 % funduszy własnych

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W Banku stosuje się następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
na ryzyko kredytowe	64%
na ryzyko operacyjne	10%
na ryzyko walutowe	1%
na ryzyko koncentracji	2%
na ryzyko płynności	2%
na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	11%
na ryzyko kapitałowe	1%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

D. Adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Informacji.

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zatwierdzające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancje na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą Banku stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej Informacji.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
na ryzyko kredytowe	57,90 %
na ryzyko operacyjne	7,00%
na ryzyko walutowe	0,00%
na ryzyko koncentracji	0,00%
na ryzyko płynności	0,00%
na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	6,92%
na ryzyko kapitałowe	0,00%

E. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku nie sprawują funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu.

F. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Prezes Zarządu Banku powoływany jest zgodnie z obowiązującą w Banku „Procedurą określającą działania związane z powołaniem Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Głównie” wprowadzoną uchwałą Zarządu numer 559/2016 z 20.09.2016 roku oraz zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej numer 65/2016 z 27.09.2016 roku. Określa ona tryb postępowania Banku w sprawach dotyczących powołania Prezesa Zarządu oraz wymagane dokumenty i informacje o kandydatach.

Powołanie Prezesa następuje, za uprzednią zgodą KNF, wyrażoną w formie decyzji, w trybie przewidzianym w ustawie Prawo bankowe.

Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada, reprezentowana przez Członków Prezydium Rady.

Prezesa powołuje i odwołuje Rada, w głosowaniu tajnym, po dokonaniu indywidualnej oceny kwalifikacji kandydatów na Prezesa, polegającej na ocenie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Prezes powinien posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać z Bankiem w stosunku pracy związanym z pełnioną funkcją. Rada, w odrębnej uchwale, określa sposób wyłonienia kandydata na Prezesa. Wylonienie kandydata może odbywać się na podstawie konkursu albo w każdy inny sposób przyjęty przez Radę. W przypadku ogłoszenia konkursu, Rada przystępuje do przeprowadzenia postępowania konkursowego. Osobę kandydata może rekomendować Radzie ustępujący Prezes. Sposoby wyłaniania kandydata przez Radę w drodze konkursu:

- 1) ogłoszenie konkursu zamkniętego – wyłonienie z pracowników Banku;
- 2) ogłoszenie konkursu otwartego – wyłonienie spoza pracowników Banku;
- 3) ogłoszenie konkursu mieszanego – wyłonienie z kandydatów będących i niebędących pracownikami Banku. Ocena kwalifikacji ze stanowiska kandydata dokonywana jest na posiedzeniu Rady i skutkuje powzięciem stosownej uchwały wskazującej, iż oceny dokonano w sposób pozytywny lub negatywny.

Ocena kwalifikacji Zarządu dokonywana jest w oparciu o „Politykę oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Głównie” wprowadzoną uchwałą Zarządu numer 244/2019 z 29.04.2019 roku oraz zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej numer 12/2019 z 30.04.2019 roku. Oceny odpowiedniości zgodnie z Polityką dokonuje Rada Nadzorcza, kierując się w wypadku powołania kandydata na Prezesa Zarządu opinią Banku Zrzeszającego oraz opinią Spółdzielczego Systemu Ochrony, o ile taka zostanie wydana.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedności w odniesieniu do każdego z kandydatów i członków Zarządu z osobna oraz oceny odpowiedności kolegialnej dotyczącej Zarządu jako organu, odnotowując fakt dokonania oceny i jej wyniki w treści podejmowanej uchwały.

W odniesieniu do członków Zarządu pełniących swoje funkcje przed dniem wejścia w życie tej Polityki, następcza ocena odpowiedności dokonywana jest nie później niż w terminie 2 lat od dnia dokonania poprzedniej oceny.

Ocena odpowiedności obejmuje proces weryfikacji reputacji, uczciwości, etyczności, wiedzy, umiejętności i doświadczenia kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu (przy obejmowaniu funkcji - ocena wstępna), a także bieżące ich monitorowanie, w celu rozpoznania sytuacji, w których należy dokonać oceny (ocena następcza), niezależnie od oceny dokonanej przez właściwe organy dla celów nadzorczych.

Rada Nadzorcza, dokonując wyboru członków Zarządu, wybiera wyłącznie wykwalifikowane i doświadczone osoby oraz zapewnia odpowiednie planowanie sukcesji w Zarządzie zgodne z wszystkimi wymogami prawnymi dotyczącymi składu, wyznaczania lub sukcesji Zarządu.

Członkowie Zarządu przy powołaniu oraz przez cały okres sprawowania funkcji, zobligowani są wypełniać wymogi przewidziane dla Zarządu oraz poddawać się wstępnej lub następczej ocenie odpowiedności.

Proces oceny odpowiedności indywidualnej następczej przeprowadzany jest w okresach dwuletnich.

W celu dokonania indywidualnej wstępnej oceny odpowiedności Kandydat na członka Zarządu, zobowiązany jest do złożenia właściwych arkuszy informacyjnych, a także informacji o niekaralności zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2018 r. oraz oświadczenia o sytuacji materialnej i stanie majątku.

W celu dokonania indywidualnej następczej oceny odpowiedności członek Zarządu zobowiązany jest do złożenia właściwych arkuszy informacyjnych wraz z informacją o niekaralności zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2018 r. na pierwszym posiedzeniu Rady Nadzorczej po upływie dwóch lat od dokonania poprzedniej oceny.

Złożone przez kandydatów na członków Zarządu lub członków Zarządu arkusze informacyjne wraz z oświadczeniami oraz informacje o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego są przekazywane Radzie Nadzorczej, która dokonuje na ich podstawie oceny odpowiedności.

Rada Nadzorcza przeprowadzając wstępną i następczą ocenę odpowiedności indywidualnej członków Zarządu uwzględnia w szczególności, czy członkowie:

- 1) mają wystarczająco nieposzlakowaną opinię;
- 2) dysponują wystarczającym poziomem wiedzy, umiejętności i doświadczenia, aby wykonywać swoje obowiązki;
- 3) potrafią działać w sposób uczciwy i etyczny, zachowując niezależność osądu, aby móc oceniać decyzje organu zarządzającego pełniącego funkcję kierowniczą i w razie konieczności skutecznie przeciwstawić się takim decyzjom oraz skutecznie nadzorować i monitorować proces podejmowania decyzji;
- 4) poświęcają lub będą poświęcać wystarczającą ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków w instytucji
- 5) cechują się niezależnością osądu.

Celem kolegialnej oceny odpowiedniości jest zapewnienie by Zarząd jako całość posiadał przez cały czas odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiające zrozumienie działań podejmowanych przez instytucje, w tym głównych ryzyk. Dokonując oceny odpowiedniości określonego członka Zarządu, Rada Nadzorcza obligatoryjnie ocenia również odpowiedniość Zarządu jako całości, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju wiedzy, umiejętności i doświadczenia wnoszonych przez tę osobę do Zarządu jako całości, a mających wpływ na jego odpowiedniość.

Ocena kwalifikacji Rady Nadzorczej odbywa się na podstawie obowiązującej „Procedury oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej BS w Głownie” wprowadzonej uchwałą Zarządu numer 654/2014 z 15.12.2014 roku oraz zatwierdzonej uchwałą Rady Nadzorczej numer 65/2014 z 16.12.2014 roku i uchwałą Zebrania Przedstawicieli numer 20/2016 z 19.05.2016 roku. Na jej podstawie dokonywana jest ocena indywidualna w odniesieniu do każdego członka Rady Nadzorczej z osobna, natomiast ocena kolegialna dokonywana jest w stosunku do całego składu osobowego Rady Nadzorczej. Celem oceny jest stwierdzenie czy członkowie Rady Nadzorczej są w stanie w sposób konstruktywny kwestionować podejmowane przez Zarząd decyzje oraz sprawować skuteczny nadzór, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Zarząd Banku - uzyskana ocena za 2018 r.

Zgodnie z nowo przyjętą „Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Głownie” pierwsza ocena odpowiedniości indywidualnej członków Zarządu zostanie dokonana 2020 r. i obejmie okres pełnienia funkcji w 2018 roku.

W sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej za rok obrotowy 2018, Rada rekomendowała na Zebraniu Przedstawicieli o udzielenie absolutorium dla poszczególnych członków Zarządu oraz o przyjęcie sprawozdania z działalności Banku Spółdzielczego w Głownie za 2018 rok.

Zebranie Przedstawicieli w dniu 29.05.2019 zatwierdziło sprawozdanie Zarządu Banku za 2018 rok oraz udzieliło absolutorium wszystkim Członkom Zarządu.

Rada Nadzorcza - uzyskana ocena za 2018 r.

Zebranie Przedstawicieli zatwierdziło sprawozdanie Rady Nadzorczej za 2018 rok.

Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej uzyskali pozytywną ocenę w zakresie oceny indywidualnej następczej za rok obrotowy 2018. Zebranie podjęło w tym zakresie uchwały nr od 8-14/2019. Zebranie Przedstawicieli pozytywnie oceniło również Radę Nadzorczą, działającą jako organ kolegialny za rok obrotowy 2018 r – uchwała nr 15/2019.

G. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku nie funkcjonują komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem.

H. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.C), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych ryzyk pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie danego ryzyka ;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty z danego ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną. Wyjątek stanowi ryzyko operacyjne, z którego raporty dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością kwartalną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością półroczną, jak również ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe, z których raporty zarówno dla Zarządu jak i dla Rady Nadzorczej sporządzane są z częstotliwością kwartalną.

III. Fundusze własne

A. Budowa funduszy własnych

<i>Lp*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1.524,00
2	Zyski zatrzymane	0,00
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	9.769,59
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	23,26
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,00
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0,00
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	11.316,85
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0,00
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0,00
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	28,67

17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0,00
22	Kwota przekraczająca próg 17,65 % (kwota ujemna)	0,00
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0,00
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0,00
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0,00
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0,00
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	28,67
29	Kapitał podstawowy Tier I	11.288,18
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0,00
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0,00
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	11.288,18
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0,00
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0,00
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0,00
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00

54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00
58	Kapitał Tier II	0,00
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	11,288,18
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	74,605,77
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,13%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,13%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,13 %
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	9,375 %
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,875 %
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3 %
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	5,7550%
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	50,00
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	185,34
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0,00
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	809,17
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00

85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pulap (nadwyżka ponad pulap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
----	---	------

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji*

B. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Na kapitał podstawowy Tier I Banku składają się:

- 1) wpłacony fundusz udziałowy - od lipca 2017 roku Bank zalicza do funduszy wszystkie udziały wpłacone do 28.06.2013 roku, ze względu iż dokonał odpowiednich zmian w Statucie, pozwalających na traktowanie udziałów jako instrumentów wieczystych, następnie zmiany zostały zarejestrowane w KRS. Ponadto na 31.12.2018 roku Bank wykazuje w ramach funduszu udziałowego również udziały opłacone po dniu 28 czerwca 2013 roku, na podstawie zgody wydanej przez KNF w dniu 28.11.2017 roku, otrzymanej przez Bank w dniu 05.12.2017 roku oraz na podstawie zgody wydanej przez KNF w dniu 21.12.2018 roku. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF. Wartość nominalna jednego udziału wynosi w Banku 1,00 tys. zł.
- 2) fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
- 3) kapitał rezerwowy, na który składa się fundusz zasobowy tworzony z podziału nadwyżki bilansowej, fundusz ten zasila również wpisowe, które jest wpłacane zgodnie ze Statutem przy wpłacaniu nowych udziałów,
- 4) fundusz ogólnego ryzyka bankowego – tworzony zgodnie z art.130 ust.2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo Bankowe na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej.

C. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II

Bank Spółdzielczy w Głównie nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe

A. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego, w oparciu o metodę de minimis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych (na ryzyko kredytowe, walutowe, operacyjne oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego).

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 91 %. Na datę informacji relacja wynosiła 71,82 %.

W 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

B. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	463,36	37,07
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	410,46	32,84
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	365,11	29,21
ekspozycje wobec instytucji	0,00	0,00
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	17.306,38	1.384,51
ekspozycje detaliczne	23.524,62	1.881,97
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	15.194,08	1.215,53
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	450,36	36,03
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00
ekspozycje kapitałowe	1.240,14	99,21
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
inne pozycje	5.778,96	462,32
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		5.178,69

C. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	5.178,68
• operacyjne	789,78
• walutowe	0,00
RAZEM	5.968,46

4. Bufor antycykliczny

Tabela poniżej przedstawia ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2018 r

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	74.605,77 tys. zł
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0

V. Ryzyko kredytowe**A. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko**

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, z niespłaconą w określonych w umowie terminach kwotą odsetek lub kwotą rat kapitałowych. Jako okres przeterminowania należy rozumieć okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności (określonego terminu spłaty raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego. Długość okresu przeterminowania dla należności spłacanych w ratach należy przyjąć jako okres od daty zapadalności najwcześniejszej raty w przypadku której nastąpiło opóźnienie spłaty. Definicja ta stosowana jest do celów rachunkowości.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Tworząc rezerwy celowe od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwej” lub „straconej” Bank stosuje zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zasady określone w wewnętrznej procedurze Banku w sprawie tworzenia rezerw celowych.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z zapisami art. 130 ustawy Prawo bankowe.

Ekspozycje kredytowe Bank klasyfikuje na podstawie:

- 1) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
 - a) ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,

- b) ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego;
- 2) dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
- a) terminowości spłaty kapitału lub odsetek,
 - b) sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- 1) kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
- 2) kategorii "pod obserwacją";
- 3) grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Obowiązek tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi nie dotyczy ekspozycji kredytowych stanowiących udzielone zobowiązania pozabilansowe w przypadku, gdy postanowienia umowy:

- 1) gwarantują bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania, lub
- 2) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i niebudzącej obaw sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika w przypadku, gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium, lub
- 3) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od złożenia zabezpieczeń wymienionych, umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi o kwotę odpowiadającą uruchomianym środkom lub klasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne”.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi Bank tworzy w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii "pod obserwacją", "poniżej standardu", "wątpliwe" i "stracone" oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi Bank tworzy na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi:

- 1) 1,5 % - w przypadku kategorii "pod obserwacją";
- 2) 20 % - w przypadku kategorii "poniżej standardu";
- 3) 50 % - w przypadku kategorii "wątpliwe";
- 4) 100 % - w przypadku kategorii "stracone".

Wymagany poziom rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” oraz do kategorii „pod obserwacją” wraz z odpisami aktualizującymi należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi może być pomniejszony o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne.

Podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi, ale z uwzględnieniem przewidywanej w związku z restrukturyzacją zadłużenia kwoty umorzenia części ekspozycji kredytowej.

Bank może pomniejszać podstawę naliczania rezerw oraz odpisów o wartość przyjętych zabezpieczeń spełniających kryteria określone w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi Bank tworzy, aktualizuje co do wysokości oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych, przy czym jeżeli w trakcie kwartału kalendarzowego wystąpi jeden z następujących przypadków:

- a. całkowita spłata lub wygaśnięcie ekspozycji kredytowej z tytułu zobowiązania pozabilansowego;
- b. częściowa spłata ekspozycji kredytowej, w części odpowiadającej tej spłacie;
- c. zmiana kategorii ekspozycji kredytowej na kategorię o niższym stopniu ryzyka w wyniku dokonanej klasyfikacji (ze względu na kryterium terminowości) lub
- d. wygaśnięcie ekspozycji kredytowej w wyniku przejęcia przez Bank aktywów dłużnika, jeżeli ich wartość rynkowa jest równa lub wyższa niż dług;

rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi Bank aktualizuje najpóźniej na koniec miesiąca, w którym nastąpiło jedno z wymienionych zdarzeń.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi wynikające z automatycznej klasyfikacji ekspozycji kredytowych ze względu na kryterium terminowości spłat tworzy się automatycznie na koniec miesiąca.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi Bank tworzy w ciężar kosztów.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi Bank rozwiązuje (całkowicie lub częściowo) po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia po terminie wydania odpowiedniej decyzji, nie później jednak niż w terminie najbliższej klasyfikacji.

Ekspozycje kredytowe stanowiące należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne odpisuje się w ciężar utworzonych na nie rezerw celowych.

Ekspozycje kredytowe, z wyłączeniem zobowiązań pozabilansowych lub inne aktywa umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają uprzednio utworzone rezerwy oraz odpisy, w kwocie umorzonej, przedawnionej lub nieściągalnej.

Bank rozwiązuje rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia, tzn. w przypadku:

- 1) całkowitej spłaty lub wygaśnięcia ekspozycji kredytowej z tytułu zobowiązania pozabilansowego;
- 2) częściowej spłaty ekspozycji kredytowej, w części odpowiadającej tej spłacie;
- 3) zmiany kategorii ekspozycji kredytowej na kategorię o niższym stopniu ryzyka w wyniku dokonanej klasyfikacji;
- 4) wzrostu wartości zabezpieczenia pomniejszającego podstawę tworzenia rezerw celowych, oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi;
- 5) wygaśnięcia ekspozycji kredytowej w wyniku przejścia przez Bank aktywów dłużnika, jeżeli ich wartość rynkowa jest równa lub wyższa niż dług;
- 6) wzrostu wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

Ekspozycje kredytowe Bank wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej tzn. w wartości bilansowej netto (kapitał powiększony o należne odsetki z uwzględnieniem korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej (ESP) oraz utworzonej rezerwy celowej/odpisu z tytułu utraty wartości).

Dla kredytów o zmiennej stopie procentowej w banku stosowana jest następująca metoda rozliczania prowizji netto według efektywnej stopy procentowej:

- ESP jest ustalana jednorazowo w momencie uruchomienia kredytu, na podstawie pierwotnie ustalonego harmonogramu spłat, (tj. pierwotnej umowy kredytowej). Przeliczenie efektywnej stopy procentowej dla instrumentów o zmiennej stopie procentowej nie jest dokonywane, nawet jeżeli nastąpi zmiana nominalnej stopy procentowej. Zasady rozliczania prowizji ustalone w momencie uruchomienia kredytu pozostają niezmiennie.

Ustalenie pierwotnej ESP następuje w dniu uruchomienia kredytu. Ponowne przeliczenie ESP następuje wtedy, gdy wystąpią znaczące zmiany kwoty kredytu, takie jak:

- zwiększenie kwoty kredytu zgodnie z aneksem do umowy pierwotnej,
- wcześniejsza spłata części kapitału,
- wydłużenie lub skrócenie terminu spłaty kredytu,
- zmiana waluty kredytu,
- zmiana kwoty kredytu,
- zmiana harmonogramu spłat,
- kapitalizacja odsetek,
- wypłata raty kredytu,
- inne zmiany warunków kontraktu.

W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu, umorzenia kredytu lub wypowiedzenia umowy kredytowej nierozliczone prowizje jednorazowo zaliczane są do przychodów odsetkowych.

W przypadku należności o terminie zapadalności do trzech miesięcy wycena należności, według ESP nie jest w Banku stosowana.

Rachunku ESP bank nie stosuje dla należności o nieokreślonym terminie płatności poszczególnych rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym czy też kredytów z tytułu kart kredytowych. Prowizje od tych kredytów Bank rozlicza w czasie metoda liniową i wykazuje jako pozycję „prowizje” w rachunku zysków i strat.

B. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorie istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>wartość w tys. zł</i>	<i>Czy kategoria jest istotna tak/nie</i>
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2.052,32	nie
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	19.038,87	nie
ekspozycje detaliczne	32.232,05	tak
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	19.708,60	nie
ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	300,54	nie

przy czym przyjmuje, że kategorie ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne kategorie ekspozycji. Zgodnie z przyjętym kryterium, ekspozycje detaliczne spełniają warunek istotności.

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>średnia wartość w okresie 31.01.2018-31.12.2018 w tys. zł</i>
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2.197,74
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	17.610,36
ekspozycje detaliczne	31.333,64
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	19.987,64
których dotyczy niewykonanie zobowiązania	611,68

Do wyliczenia wartości poszczególnych klas uwzględniono wysokość rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek dotyczących danej ekspozycji, których skutek został odzwierciedlony w funduszach własnych Banku.

C. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Zgodnie z obowiązującym Statutem, zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego działalność Banku jest ograniczona do terenu województwa, na którym Bank działa dlatego też Bank w swoich ujawnieniach nie prezentuje struktury geograficznej.

D. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>Wartość nominalna w tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	6.132,00	nie
górnictwo i wydobywanie	0,00	nie
przetwórstwo przemysłowe	4.269,87	nie
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, (...)	0,00	nie

dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz (...);	0,00	nie
budownictwo	2.374,81	nie
handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (...)	3.182,10	nie
transport, gospodarka magazynowa	1.068,07	nie
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3.675,55	nie
informacja i komunikacja	0,00	nie
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2.108,01	nie
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5.593,59	nie
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	47,37	nie
działalność w zakresie usług administrowania i (...)	4.016,34	nie
administracja publiczna i obrona narodowa (...)	2.054,00	nie
edukacja	0,00	nie
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2.045,24	nie
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29,29	nie
inne	160,00	nie

przy czym przyjmuje się, że branża, która stanowi przynajmniej 25 % łącznej kwoty ekspozycji kredytowych jest istotna.

Zgodnie z przyjętym kryterium, żadna branża nie spełnia warunku istotności.

Do dalszych ujawnień z zakresu ryzyka kredytowego bank przyjmuje branże „rolnictwo” oraz „działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, które mają największy udział w łącznej kwocie ekspozycji kredytowych.

Dla istotnych kategorii ekspozycji (wyznaczonych w pkt B) podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>Wartość nominalna w tys. zł</i>
<i>Ekspozycje detaliczne</i>	
rolnictwo	3.683,16

Dla MŚP podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>Wartość nominalna w tys. zł</i>
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	6.132,00
górnictwo i wydobywanie	0,00
przetwórstwo przemysłowe	4.269,87
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, (...)	0,00
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz (...);	0,00
budownictwo	2.374,81
handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (...)	3.182,10
transport, gospodarka magazynowa	1.068,07
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3.675,55
informacja i komunikacja	0,00
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,00
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5.593,59
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	47,37
działalność w zakresie usług administrowania i (...)	4.016,34
administracja publiczna i obrona narodowa (...)	0,00
edukacja	0,00

opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2.045,24
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29,29
inne	0,00

E. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Wartość nominalna w tys. zł</i>
do 1 miesiąca	3.556,12
1 – 3 miesiący	3.920,72
3 – 6 miesiący	3.474,26
6 – 12 miesiący	6.465,29
1 rok – 2 lat	7.984,72
2 lata – 5 lat	15.217,42
5 lat – 10 lat	16.457,83
10 lat – 20 lat	15.691,41
powyżej 20 lat	4.172,66

przy czym dla istotnych kategorii ekspozycji (wyznaczonych w pkt B) podział na terminy zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Wartość nominalna w tys. zł</i>
<i>Ekspozycje detaliczne</i>	
do 1 miesiąca	2.046,07
1 – 3 miesiący	976,14
3 – 6 miesiący	1.611,26
6 – 12 miesiący	2.185,17
1 rok – 2 lat	3.420,82
2 lata – 5 lat	6.096,13
5 lat – 10 lat	6.375,51
10 lat – 20 lat	8.449,34
powyżej 20 lat	2.406,97

F. Struktura ekspozycji zagrożonych ogółem oraz ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Strukturę ekspozycji zagrożonych ogółem na dzień 31.12.2018 roku przedstawia tabela poniżej:

	<i>Poniżej standardu</i>	<i>Wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
Sektor finansowy	0,00	0,00	0,00
Sektor niefinansowy	67,70	0,00	879,07
Sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00

Bank nie ujawnia danych dotyczących ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych ze względu, że w swoich ujawnieniach nie prezentuje struktury geograficznej.

W branżach, które Bank przyjął do dalszych ujawnień tzn. „rolnictwo” i „działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” podział ekspozycji kredytowych zagrożonych na dzień 31.12.2018 roku przedstawia się następująco:

	<i>Poniżej standardu</i>	<i>Wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotna branża</i>			
Rolnictwo	0,00	0,00	65,51
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,00	0,00	0,00

Saldo początkowe i końcowe rezerw celowych i odpisów aktualizujących na odsetki z tytułu ekspozycji w branżach „rolnictwo” oraz „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” a także zmiany w okresie przedstawiają się następująco:

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe 01.01.2018</i>		<i>Zwiększenie</i>		<i>Wykorzystanie</i>		<i>Rozwiązanie</i>		<i>Saldo końcowe 31.12.2018</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Normalna</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pod obserwacją</i>	0,00	0,00	-1,35	0,01	0,00	0,00	1,76	0,00	2,59	0,00
<i>Poniżej standardu</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Wątpliwe</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Stracone</i>	0,00	0,00	65,55	1,02	0,01	0,00	0,00	0,00	65,51	1,02

Saldo początkowe i końcowe korekt wartości z tytułu efektywnej stopy procentowej w branżach „rolnictwo” i „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” prezentuje tabela poniżej:

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe 01.01.2018</i>	<i>Saldo końcowe 31.12.2018</i>
	<i>Korekty wartości z tytułu ESP</i>	<i>Korekty wartości z tytułu ESP</i>
<i>Normalne</i>	80,38	91,16
<i>Pod obserwacją</i>	0	0,41
<i>Poniżej standardu</i>	0	0,00
<i>Wątpliwe</i>	0	0,00
<i>Stracone</i>	0	0,00

G. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Na koniec 2018 roku Bank korzystał z możliwości pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności o przyjęte zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością

banków (...) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku.

Po uwzględnieniu zabezpieczeń, określone przepisami prawa rezerwy oraz odpisy aktualizujące zostały utworzone w wymaganej wysokości.

Kategoria	Saldo początkowe 01.01.2018		Saldo końcowe 31.12.2018	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
Poniżej standardu	1,67	0,00	13,54	0,01
Wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00
Stracone	811,12	8,35	314,35	81,86

Informacje szczegółową dotyczącą stanu i zmian rezerw oraz odpisów aktualizujących dla należności zagrożonych przedstawiają tabele poniżej:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan rezerwa na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerwa na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	812,79	539,14	764,70	259,35	327,88
	- poniżej standardu	1,67	11,86			13,33
	- wątpliwe					-
	- stracone	811,12	527,28	764,70	259,35	314,35
	RAZEM:	812,79	539,14	764,70	259,35	327,88

Wyszczególnienie:	Stan odpisów aktualizujących na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan odpisów aktualizujących na koniec roku obrotowego:	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Odpisy aktual. od należności sektor niefinansowy, w tym:	26,69	87,62	1,83	16,68	95,80
	- poniżej standardu	-	0,01		-	0,01
	- wątpliwe	-	-		-	-
	- stracone	26,69	87,61	1,83	16,68	95,79
	RAZEM:	26,69	87,62	1,83	16,68	95,80

Uzgodnienie zmian stanu korekt z tytułu zapłaconych przez klientów prowizji rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej (ESP), uwzględniając saldo początkowe i końcowe przedstawia tabela poniżej:

Korekty wartości z tytułu ESP	Stan na początek okresu 01.01.2018	Zmniejszenia	Zwiększenia	Stan na koniec okresu 31.12.2018
Sektor budżetowy	3,05	0,69	0	2,36
Sektor finansowy	0,07	0,68	7,39	6,79
Sektor niefinansowy	350,98	131,06	401,34	621,26
Razem	354,1	132,43	408,73	630,41

Kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat na 31.12.2018 roku wynoszą 21,73 tys. zł.

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości	594,90

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia- bank nie stosuje takich technik redukcji ryzyka.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI tylko na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące, z wyjątkiem środków ulokowanych w Banku Zrzeszającym,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA-	Aaa do Aa3	AAA do AA-
2	A+ do A-	A1 do A3	A+ do A-
3	BBB+ do BBB-	Baa1 do Baa3	BBB+ do BBB-
4	BB+ do BB-	Ba1 do Ba3	BB+ do BB-
5	B+ do B-	B1 do B3	B+ do B-
6	CCC+ i poniżej	Caal i poniżej	CCC+ i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji (w tys. zł)
1	0,00
2	729,76
3	0,00
4	0,00
5	0,00
6	0,00

VIII. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0,00 tys. zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 789,78 tys. zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2018 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty tys. zł</i>
Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	55,00

Proces ewidencji incydentów ryzyka operacyjnego realizowany jest za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę, pomiar i monitorowanie ryzyka.

W 2018 roku zarejestrowano w sumie 63 zdarzenia.

Zdarzenia wprowadzono w następujących rodzajach zdarzeń:

1. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami – 61 zdarzeń, w tym w kategorii zdarzeń:
 - a. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji – 61 zdarzeń;
2. Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu – 2 zdarzenia, w tym w kategorii zdarzeń:
 - a. Systemy – 2 zdarzenia.

Procesami, w których zaistniały wprowadzone zdarzenia są:

Obsługa bankomatów- 40 zdarzeń,

Obsługa kasowa- 19 zdarzeń,

Bankowość elektroniczna -1 zdarzenie,

Rozliczenia bankomatów oraz transakcji wykonywanych kartami -1 zdarzenie,

Zarządzanie IT -2 zdarzenia.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zyski kapitałowe • zamiar strategiczny 	<i>Zasady wyceny</i>
akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	Cena nabycia
Akcja BGŻ	zamiar strategiczny	Cena nabycia
Udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB	zamiar strategiczny	Cena nabycia

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość godziwa</i>
akcje SGB-Banku S.A.	1.114,09	0,00
Akcja BGŻ	0,00	0,00
Udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB	1,00	0,00

Kwota zrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi: nie dotyczy

Kwota niezrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi: nie dotyczy.

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów wrażliwych nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 52,44 % aktywów netto .

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o 1.007,00 tys. zł.

Wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 70,00 tys. zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank opracował „Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Głownie”, która została wprowadzona Uchwałą Zarządu Banku nr 116/2018 z dnia 21.02.2018 roku oraz zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 11/2018 z dnia 09.03.2018 roku.

Dla celów niniejszej Polityki przyjmuje się, że osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka Banku (stanowiska istotne) są Członkowie Rady Nadzorczej oraz Członkowie Zarządu.

Wynagrodzenie tych osób zostało podzielone na część stałą oraz część zmienną.

W przypadku Członków Rady Nadzorczej część stałą wynagrodzenia stanowi wynagrodzenie za udział w posiedzeniu, dodatek funkcyjny oraz udział w szkoleniach, których koszt ponosi Bank.

W przypadku Zarządu Banku część stała wynagrodzenia to wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, zwrot kosztów poniesionych w czasie delegacji służbowych, odprawa w związku ze zwolnieniami grupowymi, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika.

W przypadku Rady Nadzorczej część zmienną wynagrodzenia stanowi nagroda z podziału z zysku po opodatkowaniu (zależna od wyników finansowych Banku).

W przypadku Zarządu Banku część zmienną wynagrodzenia stanowi:

1. nagroda z podziału zysku,
2. premia uznaniowa,
3. odprawy emerytalno-rentowe w kwocie przewyższającej świadczenie przewidziane przepisami art. 92 §1 Kp.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem warunku, że wysokość zmiennych składników wynagrodzenia nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia stałego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR.

Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych powyżej wskaźników w odniesieniu do Strategii działania Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie tych wskaźników był zrealizowany co najmniej w 80%.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagrodzenia to:

- 1) Uzyskane absolutorium w okresie oceny.
- 2) Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe.
- 3) Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagrodzenia nie przyznaje się.

Członkom Zarządu Banku przysługuje prawo odwołania się do Rady Nadzorczej Banku w przypadku zmniejszenia lub nie przyznania uznaniowej premii.

Wartość wynagrodzeń (brutto) osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku (Zarząd), za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 r:

Wynagrodzenie stałe – 375,93 tys. zł – 3 osoby,

Wynagrodzenie zmienne – 0,00 tys. zł

Wartość wynagrodzeń (brutto) osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku (Rada Nadzorcza), za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 r:

Wynagrodzenie stałe – 18,59 tys. zł – 6 osób,

Wynagrodzenie zmienne – 0,00 tys. zł

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II. B) zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - Z-ca Głównego Księgowego odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - Zespół handlowy ds. kredytowych oraz Zespół handlowy ds. operacyjno-rachunkowych odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów
- 2) zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Stanowisko ds. analiz ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego ,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,

- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum):

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	6.724,00

Wielkość miary płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej tzn. M2 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (B1 / A5)	1,44	1,00
Wskaźnik LCR	227,54 %	80 %

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta (bez pozabilansu)	5.651	16.956	21.171
Luka bilansowa skumulowana (bez pozabilansu)	5.651	22.607	43.778
Luka prosta (z pozabilansem)	3.523	16.660	20.534
Luka skumulowana (z pozabilansem)	3523	20.183	40.717

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	57.420,00	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	148.343,00	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- 9) ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- 2) różne terminy wymagalności depozytów,
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- 4) przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;

- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - e) pozyskania kredytu refinansowego z NBP,
 - f) przyrostu depozytów po zwiększonym koszcie.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,

- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
 - 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.
- Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 8) wyników testów warunków skrajnych,
- 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	159.620,78
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	3.671,92
7	Inne korekty	403,31
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	163.696,01

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni Instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	160.052,76
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 28,67
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	160.024,09
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	7.383,67
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	3.711,75
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	3.671,92
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	11.288,18
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	163.696,01
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,89

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	160.052,76
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	160.052,76
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	199,40
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	2.783,21
EU-7	Instytucje	79.314,75
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	19.031,02
EU-9	Ekspozycje detaliczne	31.186,28
EU-10	Przedsiębiorstwa	17.090,32
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	300,54
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	10.147,24

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Na koniec 2018 roku wskaźnik dźwigni spadł w porównaniu do 31.12.2017 r. o 0,76 pp., czyli z poziomu 7,65 % do 6,89 %. Wpływ na poziom wskaźnika miał głównie znaczny wzrost ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni w okresie roku obrachunkowego tzn. z 147.349,32 na koniec 2017 roku do 163.696,01 na 31.12.2018.

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej,
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,

- 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

OŚWIADCZENIE

ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W GŁOWNIE

Dotyczące ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głownie oświadcza, że profil ryzyka związany ze strategią działalności Banku w 2018 roku był zgodny z przyjętą strategią zarządzania ryzykiem.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych, ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

W celu dokonania pomiaru przyjętych założeń do procesu zarządzania ryzykiem Bank przeprowadza analizę wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. W ten sposób oceniona zostaje realizacja przyjętego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko.

Określony przez Radę Nadzorczą akceptowany „apetyt na ryzyko” wyrażony wskaźnikami na 31.12.2018 r prezentuje tabela:

Raport z realizacji apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami ilościowymi wg stanu na dzień 31.12.2018

ZARZĄD BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W GŁOWNIE

Nazwa limitu	Wykroczenie limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział kredytów zagrożonych* w kredytach sektora finansowego, niefinansowego i ISF*	Max 4,00%	1,49%	37,3%
po pokrycie rezerwami celowymi oraz odpisaniami aktualizacyjnymi na adreksi nakomercyjnie zagrożonych** od podmiotów sektora finansowego, niefinansowego i ISF	Min 30%	39,73%	80,86%
udział portfela kredytów** podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone	Max 65%	43,84%	66,22%
Ilość przypadków przekroczenia limitu koncentracji ekspozycji w jeden podmiot lub podmioty powiązane	0	0,00	X
Ilość przypadków przekroczenia limitu koncentracji ekspozycji wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkami Rady Nadzorczej, członkami Zarządu, pracownikami zajmującymi stanowiska kierownicze	0	0,00	X
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym	Max 2%	0,01%	0,47%
Udział kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie w kredytach zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 3%	1,69%	55,8%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 86%	72,33%	90,66%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego	Max 2%	0,00%	0,19%
Udział kredytów zagrożonych detalicznych w kredytach detalicznych ogółem	Max 9%	0,00%	0%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 12%	7,64%	63,67%
Ryzyko operacyjne			
Rotacja kadry w kwartale	nie > 100%	-	X
Ódwołanie pracowników na własną prośbę w skali kwartału	max 50%	0,00%	X
Otwarte sprawy w których Bank jest stroną pozwana	max 2 szt.	0,00%	X
dostępność bankomatów	max 50%	0,00%	X
dostępność bankowości elektronicznej	max 3%	0,00%	X
zapoznanie ze stroną złośliwego oprogramowania	max 7 szt.	2,00	X
liczba złośliwych przez klientów banku skarg i reklamacji	max 15 szt.	3,00	X
kwota nieudoborów kasowych	max 1 000 zł	468,89	X
dostępność EuroBankNet - głównego systemu informatycznego	max 3%	0,00%	X
Osłabienia wewnętrzne	10 000 zł	0,00 zł	X
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	10 000 zł	0,00 zł	X
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	10 000 zł	0,00 zł	X
Skłody związane z aktywami rzeczowymi	10 000 zł	0,00 zł	X
Założenia działalności banku i awarie systemów	10 000 zł	0,00 zł	X
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	10 000 zł	55 000,00 zł	X
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszu własnym	Max 2%	0,11%	5,50%

Ryzyko płynności			
Współczynnik pokrycia aktywów niepieniężnych fundusze własne M2	Min 100	1,14	69,44%
Wskaźnik LCR	Min 100%	227,54%	43,95%
Wskaźnik NSFR	Min 111,00%	155%	71,61%
Dość przypadków przekroczenia nadzwyczajnej płynności M2	0	0	X
depozyty powiększone o fundusze własne/ kredyty powiększone o majątek trwały	Min 105%	218,40%	48,08%
Ilość przekroczeń limitu skumulowanej likwidności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu skumulowanej likwidności w okresie powyżej 1 roku	0	1	X
Wskaźnik likwidności	Min 1	1,08	92,99%
Udział depozytów podmiotów niefinansowych w pasywach banku	Min 75,00%	86,30%	87,01%
Ryzyko stopy procentowej			
udział kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 rok w sumie bilansowej	Max 2%	0,01%	0,53%
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,075%	15,13%	91,70%
Współczynnik kapitału TIER I	Min 10,075%	15,13%	71,88%
Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	Min 9,375%	15,13%	61,96%
Udział kapitału własnego w funduszach własnych	Max 91,00%	71,82%	78,92%
Limit alokacji kapitału na ryzyko kredytowe	Max 61,00%	57,90%	96,47%
Limit alokacji kapitału na ryzyko operacyjne	Max 10,00%	7,00%	70,0%
Limit alokacji kapitału na ryzyko walutowe	Max 1,00%	0,00%	0,00%
Limit alokacji kapitału na ryzyko koncentracji	Max 2,00%	0,00%	0,00%
Limit alokacji kapitału na ryzyko płynności	Max 2,00%	0,00%	0,00%
Limit alokacji kapitału na ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym	Max 11,00%	6,92%	62,9%
Limit alokacji kapitału na ryzyko kapitałowe	Max 1,00%	0,00%	0,00%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 5,00%	6,89%	72,57%

* wg wanceli bilansowej banku
** kredyty w wanceli bilansowej netto liczenie ze zobowiazaniami porobilansowymi nie dotyczacych finansowania omiagwarantowanymi

ZARZĄD BANKU

PREZES ZARZĄDU

1. *Czesława Fortuna* – Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

2. *Jadwiga Kaszubowska* – Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu
Gł. Księgowy

3. *Jolanta Grzyba* – Wiceprezes Zarządu

BANK SPÓŁDZIELCZY W GŁOWNIE

95-015 Głowno, ul. Młynarska 5/13

tel. 42 719-01-24, tel./fax 42 719-14-51

NIP 733-000-22-76 Reg. 000502612

(Pieczęć Banku)

OŚWIADCZENIE

ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W GŁÓWNIE

Dotyczące adekwatności ustaleń związanych z zarządzaniem ryzykiem

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głównie oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Głównie wg stanu na dzień 31.12.2018 r” są adekwatne do stanu faktycznego i zgodne ze stosowanym systemem zarządzania ryzykiem oraz profilem i strategią ryzyka przyjętą przez Bank.

ZARZĄD BANKU

- PREZES ZARZĄDU
1. – Prezes Zarządu
Czesława Fortuna
Wiceprezes Zarządu
2. *Jadwiga Kaszubowska* – Wiceprezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Gl. Księgowy
3. *Jolanta Grzyb* – Wiceprezes Zarządu

BANK SPÓŁDZIELCZY W GŁÓWNIE
95-015 Głowno, ul. Młynarska 5/13
tel. 42 719-01-24, tel./fax 42 719-14-51
NIP. 733-000-22-76 Reg. 000502612
(Pieczęć Banku)

